

Reactie van klankbordgroep-deelnemer BZZB op concept voorontwerp pilot Omgevingsplan Borsele 2017 besproken op bijeenkomst van 20 juni 2016.

Er is veel werk verzet. De digitaal aangeboden stukken blijken na het printen een dik gevulde ordner. De ordening en het onderscheid van de aangeboden onderdelen is voor een niet ingevoerde lastig. Titels en inhoudsopgaven scheppen verwarring; de nummering van pagina's en bijlagen herhaalt zich. Lettertype erg klein. Een hoog kennisniveau wordt verondersteld; het zoeken en vinden is lastig.

De stukken zijn nog onvolledig. De digitale verbeelding nog in ontwikkeling. Tijdens de bijeenkomst wordt duidelijk dat het tijdspad (te) krap is. Een groot deel van de deelnemers van de klankbordgroep meldt uit hoofde van hun functie nog niet te kunnen aangeven hoe de ontwikkeling voor hen zal zijn (Waterschap, RUD (afwezig), Provincie, andere gemeenten) en zegt hun deelname ook als leerproces te zien en ze stellen vooral vragen. De klankbordgroep is voor de 3^e maal bijeen; samenstelling en opkomst wisselt; er wordt geen verslag gemaakt. Is de groep zo eigenlijk wel representatief en betrokken genoeg? Wat gebeurt er met hun inbreng? Het is heel duidelijk een pilot.

De pilot onder de noemer van Crisis en Herstelwet vraagt om een innovatieve en duurzame invalshoek. De BZZB kan alleen in de vorm (digitale verbeelding; het beschrijven van toegestane ontwikkelingen i.p.v. voorschriften) het innovatieve ontwerpen en vindt de duurzame annotatie zeer mager (het zonnebos) . De BZZB vraagt zich af wat de haast om voor te lopen op de rijks Omgevingswetgeving, pas te verwachten in 2019, in werkelijkheid gaat betekenen. Krijgen we niet te maken met een remmende voorsprong? De noodzaak gemotiveerd in het tijdspad van de bestemmingsplancyclus lijkt eerder ingegeven door problematiek bij regelgeving van het moment; bijvoorbeeld het geluidbeleid.

Een visie die aangeeft wat het Omgevingsplan voor het Borselse buitengebied beoogt, wordt node gemist. De onderliggende bedoeling van minder regels, meer vertrouwen slijpelt voortdurend door, maar leidt niet tot sterke helderheid. De BZZB vreest dat een groot beroep op vertrouwen in B en W en het haar adviserende ambtenarencorps het enige is wat rest. Immers zij zijn het die leiden en steeds de doorslaggevende keuze mogen maken en dat veelal met een open einde. De burger/ klant wordt wel geacht van alles in te brengen en te doen, maar de afweging is aan het college. In plaats van kwantitatieve normen en beleidsregels zijn kwalitatieve criteria keer op keer hun afwegingskader: wat te doen met 'gelijkwaardigheid' en 'afwijking'? De BZZB maakt zich zorgen over rechtsgelijkheid, willekeur en juridische houdbaarheid. Het criterium 'draagvlak' is zeker een moeilijke en in feite een bedreiging voor kwaliteit. Dit begrip kan op vele manieren ingevuld en toegepast.

De digitale verbeelding op een enkel perceel / object gericht, maakt een integrale benadering per locatie mogelijk, maar ondermijnt of verhindert de integrale benadering in de zin van beeld- en omgevingskwaliteit van een groter gebied. Dit is juist de clou van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving of anders gezegd de balans in aantrekkelijkheid en schoonheid van een gebied. Gelukkig blijft uitzoomen mogelijk, maar de inzet is locatie gericht.

Wat betreft het wel of niet opnemen in het Omgevingsplan van aspecten die de kwaliteit van de fysieke leefomgeving voor de mens aangaan is er een grote vrijheid. B en W bepalen wat wel en niet, veranderen en voegen toe naar behoefte (zo nodig later). Veel wordt als vanzelfsprekend geacht,

terwijl regels vaak juist ontstaan zijn omdat die vanzelfsprekendheid niet bestaat of zo niet ervaren wordt. In ieder geval wordt de experimenteerruimte in de opdracht om niet langer de goede ruimtelijke ordening, maar de kwaliteit van de fysieke leefomgeving voor de mens als uitgangspunt te verwoorden en te regelen, niet werkelijk benut. Doel van de proef is vermaakt tot zo weinig mogelijk richtlijnen en snel en soepel.

Het is op dit moment nog een karwei om inzicht te krijgen in aanvragen omgevingsvergunningen, meldingen en verleende vergunningen. Het 'volgsysteem' is niet optimaal en vraagt vaak vervolgacties. Al met al toe nu toe een ontmoedigingsbeleid. Ook hier is de toetsing en het bepalen van noodzaak tot nader onderzoek een aangelegenheid van B en W. De burger is afhankelijk van de haar verstrekte informatie, die vaak beperkt is.

De BZZB vindt (nog) niets terug van inspraakreacties zoals bij de Nota Reikwijdte en Detailniveau (NDR) en de tussentijdse input bijvoorbeeld van GGD. Dat is volledigheidshalve wel aan te bevelen en doet recht aan de inspanningen van deelnemers: volstaan met alleen selectieve verwerking is niet fair. Participatie in dit soort trajecten moet toch op enigerlei wijze het gevoel geven serieus genomen te worden, anders zal de geroemde burgerparticipatie toch snel stranden. De klankbordleden die uit hoofde van hun functie vertegenwoordigd zijn, beperken zich vrijwel tot hun 'branche'. Een totaalbeeld, een integrale visie ontbreekt.

De BZZB vindt dat de gemeenteraad eerder een rol als beschouwer dan als deelnemer in het ontwikkelingsproject van deze proef Omgevingsplan krijgt toebedeeld; is dat niet wat mager bij zo'n ingrijpende materie het gehele buitengebied van Borsele betreffend? Slechts twee info-raadbijeenkomsten, terwijl in klankbordgroep en projectgroep (ambtenaren) toch de nodige zorgen zijn geuit en enige diepgang wel gewenst lijkt. Of is het gewoon uitbesteed werk? Vindt een gemeenteraad bijvoorbeeld niet dat delegatie incidenteel moet zijn?

Als de BZZB het werk aan de pilot, waarvan de ter inzage leggingstermijn nog dit jaar voorzien is, beschouwt, komen we tot de volgende vragen, suggesties en opmerkingen.

. Een verfijnde zonerings wordt losgelaten. Van een zonerings van 6 naar 4 gaan, is jammer. Grootchaligheid, uitbreidingen en het vogelvrij maken van karakteristieke en herkenbare ontstaanskenmerken is op termijn het gevolg. Het onderscheid is destijds gebaseerd op aanwijsbare criteria. Echte bescherming geniet nog slechts het heggengebied en Poel, die reeds bevochten is bij de verkaveling rond '70. Bekend is dat passend beleid voeren daar ondanks bescherming al veel moeite kost. De inspanningen om de Zak van Zuid-Beveland te versterken en investeringen om de oude staat te herstellen of zichtbaar te maken zullen makkelijk stranden. Beleid in de geest van behoud en bescherming dreigt straks slechts van toepassing in kleine geïsoleerde gebiedjes, of objecten in stand gehouden door mensen met kennis of liefhebbers.

. De BZZB is blij met de paragraaf landschappelijke inpassing. Zij zal zich daar nader in verdiepen. Geef dit alstublieft body in omvang, tijd en continuïteit. Een vraag die bij ons opkomt is, of ook voor deze vereisten een overgangsregeling komt of geldt.

. De Natura 2000 wetgeving en toegepaste behandeling lijkt niet snel belemmeringen op te leveren, voor zover we de aanvragen kunnen volgen. De BZZB denkt dat verstoring door geluid en betreding op de loer ligt. Wij vragen ons af welke status de binnendijkse nieuwe natuur heeft en krijgt. Het zijn compensatiemaatregelen voor ingrijpen op de Westerschelde. Bovendien is 'nieuwe natuur' nu al een

aangereikt middel voor oplossingen van problemen van ander aard in het buitengebied van Borsele via de burgerparticipatie. Hoe gaat het bevoegd gezag hier in de toekomst mee om?

. Over de problematiek van verkeer en vervoer vindt de BZZB onvoldoende terug. Hoe beheerst u de druk van meer en zwaarder verkeer in het landschappelijk gebied? Hoe beheerst u de toegestane snelheid op onze plattelandswegen? Hoe borgt u dat de schaal, maat en vormgeving van wegen bijdraagt aan een gezond, veilig en onthaastend leefmilieu? Het blijkt dat waterschap en provincie het al niet eens kunnen worden over vastgelegd beleid of wijzigingen daarop. In de Zak zien wij ook sluipenderwijs 'u vraagt en wij draaien' (asfalt wel te verstaan). Het buitengebied van Borsele leent zich bij uitstek als een ruimte om te genieten van groen en rust; voor bewoners en gasten een goed uitgangspunt.

. Korthedshalve verwijzen we naar de recente bijdrage van de GGD, die suggesties geeft om de fysieke leefomgeving meer op te nemen in de pilot; dat lijkt ons innovatief! Wij onderschrijven hun adviezen en vragen over de regelgeving. Wij vragen u er goede nota van te nemen. Het gezondheidsaspect is nu onderbelicht. Wat betreft het milieu denken we niet alleen aan hoogspanningsmasten, maar evenzeer aan het vervoer van gevaarlijke stoffen op hoofd- en soms binnenwegen. De scheepvaart op de Westerschelde, is op zich zelf schuldig aan luchtvervuiling, maar ook is er het vervoer van gevaarlijke stoffen. Hebben omringende wegen, spoor (Sloelijn, Sloeweg, A58) geen impact op het buitengebied? We noemen het vervoer in en uit het Sloegebied en als bijzonder voorbeeld het vervoer van radioactief materiaal naar en van de kerncentrale en Covra. Naast de PAS regeling, zijn er ook andere bedreigingen vanuit agrarische bedrijfsvoering zoals gebruik van insecticiden en spuitmiddelen. Kan een integraal plan Omgevingsplan niet op zijn minst aangeven hoe een en ander met betrekking tot de veiligheid geregeld is en waar de verantwoordelijkheid ligt.

. Eigenlijk raken we met bovenstaande de paragraaf Verbrede Reikwijdte. De keuzes van wel of niet opnemen van gemeentelijke nota's en beleidstukken in het Omgevingsplan is de BZZB niet duidelijk. Het GVVP en een Waterplan vragen dringend om een verwerking. We verwijzen opnieuw naar de Landschapsbewuste Verkeersvisie als input.

. Wat betreft de lijst van waardevolle bomen wijzen we nog extra op de (grens)lindes. Hun bescherming hoort ook onder het hoofd cultuurhistorie. De boomsoorten lijst mag aangevuld met Italiaanse populier, die zelfs als windscherm dienst deed in de Zak en beeldbepalend kan zijn. Ook vragen we ons af of Cultureel Erfgoed zoals fladderiep en wilde appel (nationale genenbank Staatsbosbeheer) e.a. oude autochtone soorten kunnen bijdragen aan de biodiversiteit. Bij de opsomming van bomen die gekapt mogen worden, willen wij de lindes schrappen. (hdst 11 p.147/149)

. De (gemeentelijke) monumenten verdienen grote aandacht. Het beleid moet gericht zijn op behoud en onderhoud. Regelgeving om verwaarlozing te voorkomen is wat ons betreft welkom. Dat kan in passende verruimde gebruiksmogelijkheden, maar mogelijk ook een 'rood voor rood' regeling.

. De (onderbouwing van de) geluidsparagraaf ontbreekt volledig. Bij de inforaad werd duidelijk dat het geluidbeleid op de schop gaat en de zoneringen aangepast gaan worden waardoor een verruiming van de geluidsruimte komt. Daar is de BZZB geen voorstander van. Zeker als de nieuwe zonering, zoals voorgestaan in het ontwerp Omgevingsplan, leidend is. De Geluidsverordening Buitengebied Borsele 2011 is naar voldoening, hoewel de BZZB vanaf het begin naar de

uitzonderingspositie van de hagelkanonnen heeft gevraagd. Die horen er ook onder en moeten zeker voldoen aan de normen van de landelijke wet- en regelgeving. Hogere waarden zijn niet gewenst uit het oogpunt van welzijn en hinder (zie ook bijdrage GGD). De GGD Zuid- Limburg vindt hagelkanonnen vanuit gezondheidskundig oogpunt zelfs ongewenst; ondersteund door het Landelijk Centrum Medische Milieukunde (LCM 2006). Het is te hopen dat er een eind komt aan de onwerkelijke procedures voor HKA's met beleidsregels, specifieke regelgeving en onvoldoende inzicht en onderzoek.

Tot slot herhaalt de BZZB het verzoek tot een visie, die verder strekt dan de structuurvisie. Immers als Borsels Buiten niet langer voldoet, dan moet de visie waarop het Omgevingsplan gebaseerd is meer behelzen. Wij denken dat een overzicht van wijzigingen en toevoegingen in bepalingen en voorschriften t.o.v. Borsels Buiten verhelderend kan zijn.

In het vertrouwen u van dienst te zijn geweest,

Namens BZZB

Maatje van der Stel / Mieke van der Jagt

Verzonden aan Klankbordgroep en B en W.